27 Σεπτεμβρίου 2013

Εγκωμιαστικοί Λόγοι εις τον Άγιον Ιωάννην τον Πρόδρομον και Βαπτιστήν (Άγιος Θεόδωρος ο Στουδίτης)

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Ορθόδοξη πίστη

Φωτό:gmiliotis.blogspot.gr

ΕΓΚΩΜΙΟΝ ΕΙΣ ΤΟ ΓΕΝΕΣΙΟΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΡΟΦΗΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ ΒΑΠΤΙΣΤΟΥ

Στην μαρτυρία του Κυρίου και η φωνή του δούλου

Β. Ακόμα κι αν ο λόγος μας έμοιαζε με ανοιξιάτικο ύμνο καλλικέλαδου αηδονιού, πολύ φτωχά θα πετύχαινε να υμνήσει την μεγάλη φωνή της αληθείας, που γεννιέται σήμερα. Αλλά πάλι, αυτός εδώ ο λόγος, έτσι ασθενικός, ξερός και κακόηχος, πως θα υμνήσει την μεγάλη προφητική δόξα; Πως θα αινέσει το εξαίρετο αποστολικό αξίωμα; Πως θα δοξάσει το παράξενο θάμβος των μαρτύρων; Και διαπιστώνω, εξετάζοντας προσεκτικά τούτο, πως ο καθένας από τους υπόλοιπους αγίους εγκωμιάσθηκε από κάποιον άλλον, ο υψηλός στην αρετή

από κάποιον επίσης υψηλό και ο μετριώτερος από κάποιον μέτριο. Γι’ αυτόν, όμως, που τώρα ευφημείται κατ’ εξοχήν, το εγκώμιο προέρχεται από τον ίδιο τον Χριστό τον Θεό, που είναι η αλήθεια. Γιατί αναφέρει: «Κανείς μεταξύ των ανθρώπων δεν έχει αναφανεί ανώτερος από τον Ιωάννη τον Βαπτιστή». Επειδή, λοιπόν, ο Μεγάλος Πρόδρομος έχει επαινεθεί τόσο ανυπέρβλητα από τον Ανώτατο Λόγο (Θεό Λόγο), έχει άραγε, ανάγκη, αγαπητοί ακροατές, από τα δικά μας φτωχά λόγια; Μακριά μια τέτοια σκέψη. Αντίθετα, αποτολμούμε μια τέτοια προσπάθεια ξεπληρώνοντας χρέος δούλου και κάνοντας υπακοή στον πατέρα και γέροντά μας με την ελπίδα, πως και μόνη η ενασχόλησή μας με τον Πρόδρομο θα αποβεί προς αγιασμό.

Αγιόλεκτον ζεύγος

Β. Ελάτε, λοιπόν όχι μόνο οι γειτονικές περιοχές, αλλά και όλα τα περίχωρα του νοητού Ιορδάνου, να γιορτάσουμε την ημέρα, να πανηγυρίσουμε με τη γέννηση. Να δούμε το παράξενο μυστήριο, να δούμε το παράδοξο τελούμενο σήμερα, να εμβαθύνουμε στα όσα θαυμαστά συνέβησαν στον Ζαχαρία, να αναγγείλουμε την ευεργεσία, που έγινε στην Ελισάβετ και να ευχαριστήσουμε γι’ αυτήν. Οι γονείς του Προδρόμου δεν ήταν άσημοι, για να αναδειχθεί από τέτοιους αυτός μέγιστος, αλλά, αντίθετα, επίσημοι και περίδοξοι. Ο μεν Ζαχαρίας, σαν άλλος Ααρών και κατά την ηλικία και κατά το αξίωμα, φορώντας την ιερατική στολή, δηλαδή το εγκόλπιο, την επωμίδα, τον μακρύ μέχρι τα πόδια χιτώνα με τα κρόσια, την καλύπτρα της κεφαλής και τη ζώνη, και όλα αυτά πεποικιλμένα με χρυσό και πολύτιμους λίθους και υάκινθο και βύσσο, εισήλθε στα Άγια των Αγίων την ημέρα της ιερουργίας του στο ναό. Η δε Ελισάβετ, ισότιμη με τη Σάρρα και μάλλον ως συγγενής της Παναγίας, ανώτερη. Γιατί γεννά μετά από μια περίοδο στειρώσεως και με υπόσχεση Θεού, όχι τον Ισαάκ, που κλήθηκε δούλος του Θεού, αλλά τον Ιωάννη, που υπήρξε γνήσιος φίλος του Κυρίου. Μακαρία άγονη κοιλία, που κυοφόρησες τέτοιο βρέφος «Μακαρία άκαρπη γη, που βλάστησες τέτοιο στάχυ» Γι’ αυτό το λόγο δεν πρέπει να διστάζουμε να αναφωνήσουμε και γι’ αυτήν με καινούργιο τώρα νόημα τα λόγια του κατ’ εξοχήν μεγαλόφωνου Ησαΐα: «Ευφραίνου, εσύ στείρα, που δεν γεννάς. Κραύγασε και βόησε εσύ, που δεν δοκίμασες ωδίνες τοκετού». Γιατί μέσα από την έρημη μήτρα άνθισες το κρίνο της αγνείας, το ρόδο της πνευματικής ευωδίας, τον αγρό της εγκρατείας, που φέρει κάθε αγαθό, τον λαμπτήρα, που και στο φως ακόμα της ημέρας λάμπει και καταφωτίζει την παρουσία του Χριστού, τον Ιωάννη, τον θεοπρόβλητο στρατιώτη του ουρανίου βασιλέως, τον άριστο νυμφαγωγό της Εκκλησίας του Χριστού, τον ασίγητο μάρτυρα της πραγματικής αληθείας, τον Ιωάννη, τον βροντόφωνο κήρυκα της μετανοίας, τον ένσαρκο άγγελο του Κυρίου, που φανέρωσε τον Αμνό, που πήρε πάνω Του την αμαρτία του κόσμου. Κι αν ακόμα παρουσίαζα περισσότερες ονομασίες για το πρόσωπό του, πάλι δεν θα κατόρθωνα να συμπεριλάβω μέσα σ’

αυτές το μέγεθος της αξίας του. Γιατί και πολλά τιμητικά ονόματα έχει και πολυάξιος είναι έχοντας λάβει την μεγαλύτερη Χάρη από όλους τους εκλεκτούς δούλους του Κυρίου.

Πάντων σεβασμιώτερος

1Β. Τιμάται, βέβαια, και η γέννηση του προπάτορα Ισαάκ, γυιό που συνέλαβε και γέννησε η Σάρρα σε βαθύ γήρας και είπε γι' αυτόν: «Ποιός θα αναγγείλει στον Αβραάμ, ότι η Σάρρα θηλάζει παιδί;» Γι' αυτόν το λόγο και γιορτάσθηκε προς χάριν του η ημέρα της απογαλακτίσεώς του. Τιμάται πάλι και ο Σαμψών, προερχόμενος και αυτός από στείρα μητέρα, που χαρίσθηκε επίσης με θεία υπόσχεση στον Μανωέ. Αναφέρεται στην Αγία Γραφή, πως δεν θα πιεί οίνο ή άλλο οινοπνευματώδες ποτό και δεν θα γευθεί ο,τιδήποτε ακάθαρτο και με αυτόν τον τρόπο πρώτος αυτός θα ηγηθεί της σωτηρίας του Ισραήλ από τα εχθρικά φύλα. Και επί πλέον, για να αποσιωπήσω τις υπόλοιπες περιπτώσεις, και ο Σαμουήλ ο προφήτης τιμάται, που γέννησε η πολυΰμνητη Άννα με τον άνδρα της Ελκανά αφιερώνοντάς τον από βρέφος στο Θεό. Αλλά, αγαπητοί μου, όλοι αυτοί δεν έτυχαν τόσης μεγαλειότητος, όσης ο Ιωάννης. Γιατί άλλοι προηγήθηκαν κι άλλοι ακολούθησαν τον γραπτό νόμο. Και όπως τα άνθη βεβαιώνουν την άνοιξι, έτσι και ο Ιωάννης, ο γυιός Ζαχαρίου του ιερέως και Ελισάβετ της θαυμασίας, έγινε κήρυκας της παρουσίας του Χριστού, άνθισε ανάμεσα στον νόμο και τη Χάρη. Προανέτειλε το άστρο της αυγής το νοητό αναγγέλλοντας την ανατολή του Ηλίου της Δικαιοσύνης. Προπορεύθηκε ο στρατιώτης κάνοντας γνωστή την έλευση του Παμβασιλέως. Ήλθε ο νυμφαγωγός μηνύοντας την αποκλειστική αγάπη του Νυμφίου για τον καθένα μας. Και οι υπόλοιποι, που αναφέρθηκαν, προφήτευσαν ή θαυματούργησαν μετά την γέννησή τους. Αυτός, όμως, ήδη κυοφορούμενος, επλήσθη Πνεύματος αγίου και αναδείχθηκε θαυματουργός.

Προηγείται του Βασιλέως

1Β. Μέσα από μια εικόνα, όμως, αρκετά ενδεικτική, θα σας παρουσιάσω το μεγάλο ανάστημα του Προδρόμου. Όπως, λοιπόν, κάποιος βασιλέας εξέρχεται από τα ανάκτορα με βασιλική μεγαλοπρέπεια, έχοντας τοποθετήσει στην πρώτη γραμμή μερικούς ραβδούχους και σκηπτροφόρους, στη συνέχεια υπάτους και υπάρχους και ταξιάρχους και στο τέλος κάποιον μεγαλύτερου αξιώματος, μετά από τον οποίο ευθύς αμέσως κάνει ο ίδιος ο βασιλέας την εμφάνισή του προβάλλοντας με όλη του τη λάμψη μέσα στον χρυσό και τους πολύτιμους λίθους, παρόμοια, νομίζω, στοχάσου και για τον αληθινό και μοναδικό βασιλέα των πάντων, τον Χριστό και Θεό μας. Και όταν επρόκειτο ο βασιλέας αυτός να σαρκωθεί και να κατέλθει στην οικουμένη, προηγήθηκαν αυτού πατριάρχες, όπως ο Αβραάμ, ο Ισαάκ, ο Ιακώβ. Έπειτα ο Μωϋσής ο θείος κήρυκας και ο Ααρών και ο Σαμουήλ και όλη η ομήγυρις

των προφητών. Τελευταίος στη σειρά εμφανίσθηκε ο Ιωάννης και ευθύς ο Δεσπότης Χριστός, που γι’ Αυτόν έλεγε ο Ιωάννης: «Αυτός, που με ακολουθεί, ήδη προηγείται, μια που και από καταβολής κόσμου ήταν πρώτος». Και σύμφωνα με αυτό, που έχει λεχθεί, αποδεικνύεται, πως ο τελευταίος κατά την τάξη είναι ανώτερος κατά την αξία. Έτσι, λοιπόν, ο Μέγας Πρόδρομος, σύμφωνα με αυτό που είπε ο Υιος και Λόγος του Θεού, θεωρείται ο κατ’ εξοχήν πρώτος ανάμεσα στους προφήτες και τους αποστόλους και όλους τους άλλους γενικά, κλείνοντας τον κύκλο των Προφητών και ανοίγοντας τον κύκλο των Αποστόλων. Αλλά ερμηνεύοντας την ευαγγελική περικοπή ας ακούσουμε, ποιές είναι οι αγγελίες που έφερε ο Γαβριήλ στον Ζαχαρία.

Η οπτασία του αγγέλου

1Β. «Παρουσιάσθηκε σ’ αυτόν, λέγει ο Ευαγγελιστής Λουκάς, άγγελος Κυρίου και στάθηκε στα δεξιά του θυμιάματος. Και ταράχθηκε ο Ζαχαρίας βλέποντάς τον και τον κυρίευσε φόβος». Όντως φοβερά η αγγελική οπτασία και ο τόπος φοβερός, στον οποίο θεάθηκε. Γιατί έχει ειπωθεί: «Πόσο φοβερός είναι αυτός ο τόπος» Δεν είναι ένας κοινός τόπος. Είναι οίκος Θεού». Και δεν είναι καθόλου παράδοξη η ταραχή και ο φόβος του ιερέα, μολονότι ο ίδιος ήταν άμεμπτος. Όλα αυτά συνέβησαν σε ένα χώρο, όπου και ο Δανιήλ, «ο άνδρας των επιθυμιών», είδε και εξέστη και έπεσε με το πρόσωπο κάτω και έμεινε άναυδος μπροστά στην ασύγκριτη λαμπρότητα της αγγελικής υπεροχής. «Φανερώθηκε σ’ αυτόν, λέει, άγγελος Κυρίου». Τι έχουν να πουν ύστερα από αυτά, όσοι ονομάζονται «χριστιανοί», ταυτόχρονα, όμως, αμφισβητούν την απεικόνιση μιας αγγελικής μορφής και γίνονται έτσι εικονομάχοι; Άν έχει εμφανισθεί άγγελος σε άνθρωπο, οπωσδήποτε και δεν μπορεί να έχει εικονισθεί με διαφορετικό τρόπο, παρά καθώς έχει εμφανισθεί. Και έχει εμφανισθεί με τέτοια μορφή, όπως και στον Μωϋσή παλαιότερα, στο όρος Σινά, φανερώθηκαν τα Χερουβείμ συμβολικά γύρω από το θυσιαστήριο. Και αν κάτι, που δεν έχει σώμα και σχήμα, μπορεί και περιγράφεται σύμφωνα με την μορφή, με την οποία παρουσιάσθηκε, πως αυτό,που έχει σώμα και σχήμα και πέφτει στην αντίληψή μας με την θέα και την αφή και τις τρεις διαστάσεις, δεν θα μπορούμε να εικονίσουμε, όπως για παράδειγμα τη μορφή του Σωτήρος, για σαφέστερη απόδειξη της πέρα από κάθε αμφιβολία και αμφισβήτηση σαρκώσεώς Του; Και ας μη μας καταμαρτυρήσουν οι άφρονες, πως μέσα στην εικόνα (με την μορφή του Σωτήρος) συν-περικλείουμε και την θεότητα, μια και η θεότητα δεν εκφράζεται και δεν κατανοείται, δεν τοποθετείται σε χώρο και δεν σχηματοποιείται, δεν περιορίζεται τοπικά, δεν υπόκειται σε μετρήσεις ηλικίας ή μεγέθους και είναι έξω από κάθε περιγραφή, γιατί είναι άπειρη και απερινόητη. Αλλά και εδώ, εικονίζοντας απλώς τον άνθρωπο, δεν μπορούμε αυτό δεν γίνεται να εικονίζουμε ταυτόχρονα με το σώμα και την άϋλη ψυχή, που δεν σκιαγραφείται,

αλλά αποδίδουμε και στην ψυχή και στο σώμα, αυτά που τους ανήκουν σ’ αυτό δηλαδή που δεν περιγράφεται το απερίγραφο και σ’ αυτό που περιγράφεται, την περιγραφή, όπως αποδεικνύει ο Λόγος της αληθείας. Αξίζει, όμως, να επανέλθουμε στο θέμα μας.

Άκουσε ο Θεός τις προσευχές σου

1Β. Και είπε προς αυτόν ο άγγελος: «Μη φοβάσαι, Ζαχαρία, γιατί εισακούσθηκε η δέησή σου». Και αμέσως κατεύνασε τον φόβο με την είδηση, επειδή η αγγελική οπτασία μετά από τον φόβο αφαιρεί την δειλία, ενώ το αντίθετο συμβαίνει με την έφοδο των δαιμόνων. «Μη φοβάσαι, λέει, Ζαχαρία, γιατί εισακούσθηκε η δέησή σου και η γυναίκα σου Ελισάβετ θα σου γεννήσει γυιό». Πόσο επιθυμητή η θεόσδοτη προσταγή_ Πόσο πολυπόθητη η υπόσχεση, που κόμισε ο άγγελος_ Πέτυχε ο Ζαχαρίας αυτό, που ποθούσε_ Έγινε πραγματικότητα αυτό, που παρακαλούσε. Βρήκε αυτό, που επίμονα ζητούσε τον ανακαινισμό της ατεκνίας και την απόλαυση της καλλιτεκνίας, πράγμα το οποίο δεν στάθηκε συνέπεια φυσικής συνάφειας, αλλά δωρεά και ευλογία ύστερα από ικετήρια δέηση. Και ούτε η στείρωση ήταν επιτίμιο κατάρας _ μη φαντασθείς κάτι τέτοιο _, αντίθετα, υπήρξε προτύπωση μεγάλου μυστηρίου. Και πιστεύω σχεδόν με σιγουριά, πως ο Θεός άκουσε με προσοχή τις πυκνές και επίμονες ικεσίες του Ζαχαρία, για να διαλυθεί η στείρωση. Δεν έφθασε ακόμα το πλήρωμα του χρόνου. Δεν έφθασε ακόμα η ημέρα της επιφανείας. Τότε πρόσμενε, Ζαχαρία, την τεκνογονία, όταν πρόκειται να έλθει η προσδοκία των Εθνών. Τότε υποδέξου τη λύση της στειρώσεως, όταν θα έλθει η ελπίδα όλων των περάτων της γης. Και επειδή ήλθε η ώρα, νιώσε την παρηγοριά με το ευχάριστο άγγελμα του Γαβριήλ. « Ανακαινίσου κατά την νεότητα, όπως ο αετός. Γνώρισε, λέει, ξανά ως σύζυγό σου την Ελισάβετ. Γιατί εισακούσθηκε η δέησή σου και η Ελισάβετ η γυναίκα σου θα σου γεννήσει γυιό και θα τον ονομάσεις Ιωάννη». Του έκανε γνωστό και το όνομα, που θα πάρει, κάτι που και η ετυμολογία δείχνει πως θα είναι ουρανόσταλτος,

Ζητεί σημείον

Β. Και είπε ο Ζαχαρίας προς τον άγγελο και κάνει στο εξής διάλογο μαζί του μιλώντας με θάρρος σαν ίσος προς ίσο. «Με ποιό σημείο θα βεβαιωθώ γι’ αυτό, που μου λες; Μου φαίνεται απίθανο και απίστευτο, γιατί εγώ είμαι γέροντας και η γυναίκα μου περασμένης ηλικίας». Και από το ένα μέρος η αυθόρμητη πατρική έκφραση απορίας καταλογίζεται στον ιερέα αμάρτημα απιστίας. Και από το άλλο μέρος, τα λόγια, που ειπώθηκαν όχι τυχαία, αλλά που βγήκαν μέσα από την εμπειρία της δοκιμασίας, καταδείχνουν, πως ο Ζαχαρίας έχει πάθει το ίδιο ακριβώς με τον μεγάλο Θωμά. Και δεν ήταν εύλογο γι’ αυτόν, όντας και προφήτης και καταρτισμένος περί τα θεία, να αγνοεί, πως θα μπορούσε, βέβαια, ο Θεός και

την φύση να ανακαινίσει και τα γηρατειά να ανανεώσει και μέσα από τα αδιέξοδα να φανερώσει διέξοδο, όπως συνέβη στον Αβραάμ και τη Σάρρα, στη Σουμανίτιδα και σ’ ένα σωρό άλλες ποικίλες και πολύμορφες παράδοξες περιπτώσεις. Επειδή, όμως, οι αναγγελίες των μεγάλων και παραδόξων προσδοκιών, καθώς ακούγονται ξαφνικά, συνήθως αναστατώνουν την ψυχή, έτσι και αυτός, νομίζω, κυριευμένος αμέσως από βαθειά χαρά αναφωνεί και ρωτά: «Με ποιό σημείο θα βεβαιωθώ γι’ αυτό, που μου λες;» μη αμφισβητώντας την αγγελία, αλλά θέλοντας να επισπεύσει την πραγμάτωση του ποθουμένου. Μη με απατήσεις κι ούτε να με διαψεύσεις, δος μου ένα πειστήριο, να το έχω σαν απόδειξη. Όπως το σημείο της περιτομής, που παραχώρησε παλαιά ο Θεός στον Αβραάμ, προκειμένου να γίνει πατέρας πολλών εθνών και να προέλθει από αυτόν βασιλικό γένος. Και όπως πριν από αυτόν, ακόμη παλαιότερα, στάθηκε για τον Νώε το ουράνιο τόξο σαν σημείο καταλλαγής (συμφιλίωσης του Θεού με τον άνθρωπο), πως δεν θα επιτρέψει, δηλαδή, άλλον κατακλυσμό. Επί πλέον, και στην περίπτωση του Μωϋσή, η μεταβολή της ράβδου σε φίδι και η γρήγορη αποκατάστασή της αποτέλεσε αξιόπιστη μαρτυρία στους Αιγυπτίους του ότι φανερώθηκε σε αυτόν ο Θεός.

Δίδεται σημείον

1Β. Και αποκριθείς, αναφέρεται, ο άγγελος είπε σ’ αυτόν: «Και αφού ζητάς σημείο, ιδού, θα το έχεις, όχι, όμως, όπως το θέλεις. Θα είσαι βουβός και δεν θα μπορείς να μιλήσεις, επειδή δεν πίστεψες στους λόγους μου, που θα πραγματοποιηθούν εξ ολοκλήρου στον καιρό τους». (Και πρέπει να προστεθεί κάτι, που εννοείται ότι δηλαδή δεν πίστεψες απλά και ανεξέταστα). Έλαβε, λοιπόν, ο Ζαχαρίας σημείο κατάλληλο με την περίσταση στέρηση φωνής μπροστά στη ζωντανή Φωνή, που θα γεννηθεί από αυτόν, δηλαδή,τον Τίμιο Πρόδρομο. Και συστέλλοντας τα χείλη υμνεί με ανήκουστες φωνές τον δοτήρα του τόκου. «Και όταν βγήκε από το θυσιαστήριο δεν μπορούσε, καθώς λέγει ο Ευαγγελιστής, να μιλήσει. Και κατάλαβαν, ότι είχε δει οπτασία μέσα στο ναό. Και εξακολουθούσε αυτός να συνεννοείται μαζί τους με νεύματα και παρέμενε κωφός και άλαλος. Από το ένα μέρος, για να μην ερωτάται, μια και δεν ήταν δυνατόν στους γύρω του να πληροφορηθούν όσα ο ίδιος είδε. Και από το άλλο μέρος, για να μένει κωφός σε ανυπόστατους λόγους και φήμες, όντας απορροφημένος εξ ολοκλήρου από το όραμα σαν να είχε βγει έξω από τις αισθήσεις του». Τίποτε άλλο (παρά η σιωπή και η κώφευση) δεν μπορούσε να φανερώνει καλύτερα το έργο της προφητείας και ότι ο Ζαχαρίας ήταν πατέρας προφήτου. Και ίσως το γεγονός αυτό να θέτει τελεία και παύλα στη νομική λατρεία και να αποτελεί το άνοιγμα στην εποχή της Χάριτος δια της γεννήσεως του Ιωάννου. Αφήνοντας, όμως, κατά μέρος τα περαιτέρω σχόλια, αφού ούτε είναι της παρούσης εορτής ούτε ανταποκρίνονται στις δικές μας δυνατότητες, ας επανέλθουμε στο θέμα μας.

Μέγα το τελούμενο μυστήριο

1Β. «Και συνέβη, λέγεται, πως μόλις άκουσε η Ελισάβετ τον χαιρετισμό της Μαρίας, εσκίρτησε το βρέφος με αγαλλίαση στην κοιλία της». Ιωάννη, μακάριο βρέφος, ακοίμητο έμβρυο_ Ο κυοφορούμενος μέσα στην μητρική κοιλία, πως ταυτόχρονα βρίσκεσαι μέσα στον κόσμο; Ο ήδη ατελής, πως υπερτέλειος; Έμβρυο μόλις 6 μηνών, πως πολυχρόνιο; Πως, χωρίς ακόμα να μπορείς να διανοηθείς, φρονείς συνετά; Πως, χωρίς να μπορείς να μιλήσεις, ξαφνικά γίνεσαι εύλαλος; Πες μας, λοιπόν, πες μας, πως κλεισμένος μέσα στο σκοτεινό χώρο των μητρικών σπλάχνων, χωρίς να βλέπεις, χωρίς να ακούς, χωρίς να έχεις ακόμα ψελλίσει, χωρίς να έχεις κάνει ακόμα ούτε ένα βήμα, χωρίς να έχεις καν δώσει καλά- καλά ούτε ένα χαμόγελο, πως απόκτησες το διορατικό χάρισμα; Πως εκφράζεσαι τόσο σοφά; Πως θεολογείς; Πως σκιρτάς με τόση χαρά; Γιατί νιώθεις τέτοια αγαλλίαση; Αποκρίσου μας, αποκρίσου μας, άξιε κάθε θαυμασμού. Μέγα το τελούμενο μυστήριο, απαντά, και έξω από κάθε ανθρώπινο συλλογισμό το διαδραματιζόμενο. Όντως επιτελώ παράδοξα θαύματα, μια και πρόκειται να φανερώσω Αυτόν, που θα υπερβεί τους όρους της φύσεως. Όντας έμβρυο βλέπω, επειδή ακριβώς παρατηρώ

να κυοφορείται ο ήλιος της δικαιοσύνης ακροάζομαι, μια και έχω συνείδηση των πάντων, γιατί γεννιέμαι για να είμαι η φωνή του Λόγου του Θεού. Αναφωνώ, επειδή ακριβώς αντιλαμβάνομαι, πως σαρκούται ο μονογενής Υιος του Πατρός. Σκιρτώ, καθώς αισθάνομαι να παίρνει ανθρώπινη μορφή ο Ποιητής των πάντων. Αγάλλομαι, καθώς στοχάζομαι, πως σαρκώνεται ο Λυτρωτής του κόσμου. Σας αναγγέλλω, απαντά, πως κατεβαίνει ο Θεός στον κόσμο και προσλαμβάνει την ανθρώπινη φύση. Προπορεύομαι και ετοιμάζω την ελευσή Του και εγώ πρώτος κατά κάποιον τρόπο προεξάρχω της δοξολογίας ευχαριστώντας τον Θεό. Καθώς και ο Δαυάιδ λέει και προφητεύει, «λάβετε τύμπανο, γλυκύφθογγη λύρα και κιθάρα και υμνήστε και ευχαριστήστε και σεις με τη σειρά σας και διηγηθείτε τα θαυμάσια Αυτού».

ΕΓΚΩΜΙΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΠΟΤΟΜΗΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΚΕΦΑΛΗΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΠΤΙΣΤΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Πνευματική πανήγυρις

1Β. Όντως λαμπρά και θεϊκής χαρμοσύνης πλήρης η σημερινή σύναξη, που μας συγκέντρωσε όλους εμάς, αγαπητοί Χριστιανοί, για να γιορτάσουμε σήμερα το πνευματικό πανηγύρι. Και δίκαια χαρακτηρίζεται λαμπρά, από αυτό το ίδιο το επώνυμο του αγίου, του οποίου τελούμε την μνήμη, μια και είναι και θεωρείται «λύχνος φωτός». Χωρίς αμφιβολία δεν πρόκειται για λύχνο, που περιαυγάζει τους σωματικούς μας οφθαλμούς με γήϊνη ακτινοβολία. Γιατί αυτού του είδους η λάμψη θα ήταν παροδική, με συνεχείς διακοπές από κάθε εμπόδιο, που θα παρεμβαλλόταν σαν σκια. Αντίθετα, πρόκειται για φως, που καταυγάζει με την ακτινοβολία της θείας Χάριτος τις καρδιές όλων εκείνων, που ανέκαθεν έχουν συναχθεί στην εορτή, για φως, που ανυψώνει τον νου στη θεωρία της αθλήσεως του δικαίου. Κι έτσι, καθώς με τα μάτια της ψυχής μας θα ατενίζουμε το μακάριο τούτο πάθος, θα δημιουργούμε παράλληλα και την προϋπόθεση της προσωπικής μας ευφροσύνης. Γιατί το αίμα οποιουδήποτε άλλου, που από ξίφος έρρευσε κάτω στη γη, ούτε θα μπορούσε να τέρψει την ανθρώπινη όραση ούτε η διήγηση του γεγονότος να καλύψει με σεβασμό την μνήμη του νεκρού. Γιατί, πως θα μπορούσε να ελκύσει τον άνθρωπο, που από την φύση του αγαπά τη ζωή, μια αιματοχυσία που οδηγεί στο θάνατο; Μάλλον το αντίθετο θα τον οδηγούσε με την απέχθεια ζωγραφισμένη στο πρόσωπό του σε συναισθήματα συμπαθείας και ελέους για το πάθημα, εκτός βέβαια εάν κανείς βρίσκεται σε κατάσταση αλλοφροσύνης ή αποκτηνώσεως, μη μπορώντας να αντιδράσει λογικά σε αυτά που βλέπει, όπως κάνουν τα άγρια θηρία. Όπως ακριβώς συμβαίνει και με τους πετεινούς, που ενώ άλλοι σφάζονται, αυτοί χαίρονται, λαλούν, πηδούν δεξιά – αριστερά, μένοντας μόνο σε αυτό που βλέπουν και χωρίς να συλλογίζονται, ότι θα έλθει και η δική τους η σειρά να

πάθουν το ίδιο. Το αίμα, όμως, του δικαίου το βλέπει κανείς και τέρπεται, ακούει γι’ αυτό και του μεταφέρονται χαροποιά αγγέλματα, αξίζει να το ψαύει με τα χείλη προσκυνηματικά. Γιατί η προσφορά αυτού του αίματος χαρίζει την μετοχή στην αθάνατη και αληθινή ζωή. Και πιστεύω, ότι όχι μόνο η σταγόνα του αίματος, αλλά και ο,τιδήποτε δικό του, είτε λείψανο είτε μια τρίχα είτε κάτι απ’ όσα φορούσε ή άγγιζε, είναι περιζήτητο και πολύτιμο σ’ αυτόν που έχει βάλει σκοπό του να ζει με ευσέβεια. Γι’ αυτό το λόγο εκείνος, που έχει κάτι τέτοιο στο σπίτι του ή στην εκκλησία, δηλαδή ολόκληρο λείψανο ή ένα μέρος ή κάτι απειροελάχιστο, το θεωρεί καύχημά του, σαν να κατέχει κάποιο θησαυρό, που του χαρίζει αγιασμό και του εξασφαλίζει την σωτηρία. Και προσέρχεται με ευλάβεια στη λειψανοθήκη με την ιερή σκόνη και ασπάζεται με άγιο φόβο τα άψαυστα άγια λείψανα.

Τίμιο το αίμα των προφητών

1Β. Τέτοιο, κατά τη γνώμη μου, ήταν και το αίμα του δικαίου Άβελ, αν και για τους γονείς στάθηκε τότε αιτία ασυνήθιστου και γοερού θρήνου. Και πως θα μπορούσαν, ενώ μέχρι τότε δεν είχαν εμπειρία του νεκρού, να μην χάσουν τα λογικά τους για τη σφαγή του υιού τους, να μην θρηνήσουν και να μην ξεσπάσουν σε γοερές κραυγές, καθώς ξαφνικά τον βλέπουν να κείτεται κατά γης αιμόφυρτος και πεσμένος νεκρός από το φονικό χέρι του αδελφού; Τέτοιο στάθηκε για μας και το άγιο αίμα του προφήτου Αμώς, που θανάτωσε με ξίφος ο βασιλιάς Αμασίας, αφού συνέχεια τον βασάνιζε ανελέητα. Παραδίδει σε θάνατο τον δίκαιο, καθώς τον πλήγωσε με ρόπαλο στον κρόταφο, μια κι ο ίδιος πληγωνόταν με τα προφητικά βέλη. Το ίδιο και το άγιο αίμα του προφήτου Μιχαίου, που τον σκότωσε γκρεμίζοντάς τον ο Ιωράμ, ο γυιός του Αχαάβ, επειδή δίδασκε με ειλικρίνεια και θάρρος το θέλημα του Θεού. Γιατί τον έλεγχε, καθώς μαρτυρεί η Αγία Γραφή, για την ασεβή συμπεριφορά των προγόνων του. Τέτοιο ήταν και το άγιο αίμα του προφήτου Ησαάιου. Τον χώρισε σε δύο μέρη με πριόνι ο Μανασσής, που είχε παρασύρει στην ειδωλολατρεία τον μανιώδη στα πάθη και επιπόλαιο στην πίστη Ισραηλιτικό λαό, επειδή δεν άντεχε να ακούει τις προφητικές αποκαλύψεις. Το ίδιο άγιο στάθηκε και το αίμα του γενναίου Ελεάζαρ, που μαρτύρησε με τα επτά παιδιά και την θεοσεβή μητέρα τους αίμα, που σκόρπισε ασύστολα ο Αντίοχος μέσα από πολλά βασανιστήρια, μη υποφέροντας την σθεναρή αντίσταση των ακαταμάχητων για την εφαρμογή του θελήματος του Θεού. Και τους σφράγισε ο θάνατος μέσα στην τέλεια πίστη τους. Τέτοιο στάθηκε για μας και το άγιο αίμα του προφήτου Ζαχαρίου. Χύθηκε μπροστά στο θυσιαστήριο από το αφηνιασμένο και ωμότατο μαχαίρι των Ιουδαίων, που δεν μπορούσαν να ακούνε τα προφητικά λόγια. Και τι χρειάζεται να αναφέρω περισσότερα παραδείγματα από το να μιλήσω συνοπτικά για το άγιο αίμα των αποστόλων, των προφητών και των μαρτύρων, αίμα που πολλοί αλιτήριοι έκαναν να ξεχυθεί ποικιλοτρόπως, σαν νερό άφθονο που

περικυκλώνει τη γη και σβήνει την ασέβεια;

Το αίμα που βοά

1Β. Τέτοιο, λοιπόν, ήταν και το άγιο αίμα του Βαπτιστού και Προδρόμου του Χριστού, για το οποίο πρόκειται να μιλήσουμε. Αυτό χύθηκε σαν πολυτελές μύρο από τον ιερό τράχηλο και ευωδιάζει την οικουμένη. Αίμα, που σύναξε όχι η γαστριμαργία ούτε η οινοποσία ούτε η τροφή κρεάτων ή κάποιου άλλου εδέσματος, από όσα συνηθίζουν να λιπαίνουν και να ικανοποιούν τις ορέξεις, αλλά αίμα, που σιγά – σιγά, από αυτά τα ίδια τα σπάργανα μέχρι το τέλος, αύξησε η χάρη της εγκρατείας. Γιατί, όπως λέει ο Κύριος, «ήλθε ο Ιωάννης, που ούτε έτρωγε, ούτε έπινε». Αίμα, που κενώθηκε, πριν από το πανάγιο Αίμα του Δεσποτικού και αθανάτου ποτηρίου. Γιατί έπρεπε ο πρόδρομος του φωτός, όπως ανέτειλε με τη γέννησή του από στείρα μητέρα καταυγάζοντας αυτούς που ζούσαν πάνω στη γη, έτσι να λάμψει και στους νεκρούς περνώντας μέσα από το θάνατο ως φωτόμορφος κήρυκας. Αίμα, που με πολύ περισσότερη παρρησία βοά προς τον Κύριο απ’ ο,τι το αίμα της σφαγής του Άβελ. Και γίνεται του φόνου η εκτέλεση αναβόηση μυστικής φωνής, που δεν προέρχεται από φωνητικά όργανα, αλλά που γίνεται αντιληπτή με τη δύναμη της ίδιας της πράξεως. Αίμα σεβασμιώτερο από αυτό των πατριαρχών, πολυτιμότερο των προφητών και οσιώτερο των δικαίων. Ακόμη και των αποστόλων διαπρεπέστερο και των μαρτύρων ενδοξότερο, καθώς μαρτυρεί ο λόγος του Θεού Λόγου. Αίμα χαριέστατο, που καλλωπίζει την Εκκλησία του Χριστού, πιο όμορφο από κάθε ποικολόχρωμο και σπάνιο ανθοστολισμό, αίμα, που κενώθηκε κατά το τέλος του παλαιού νόμου υπέρ της δικαιοσύνης και άνθος, που αποτελεί το προοίμιο της παρουσίας του Χριστού.

Δίκαιος έλεγχος

1Β. Αλλά ας συνθέσουμε τον λόγο από τα ιερά Ευαγγέλια για το πως κενώθηκε αυτό το αίμα, από ποιόν και για ποιά αιτία. « Ο Ηρώδης, λοιπόν, λέει το άγιο Ευαγγέλιο, αφού συνέλαβε τον Ιωάννη, τον έδεσε και τον έρριξε στη φυλακή, εξ αιτίας της Ηρωδιάδας, της γυναίκας του αδελφού του Φιλίππου. Γιατί του έλεγε ο Ιωάννης: Δεν σου επιτρέπεται να συζείς με αυτήν. Και ενώ ήθελε να τον θανατώσει, φοβήθηκε τον λαό, γιατί όλοι τον θεωρούσαν προφήτη». Κατ’ αρχάς ας προσπαθήσουμε να εξακριβώσουμε, ποιός ήταν αυτός ο Ηρώδης, επειδή η συνωνυμία προξενεί ασάφεια για το συγκεκριμένο πρόσωπο. Φανερό είναι, πως πρόκειται για τον τετράρχη. Γιατί ο πατέρας του ο Ηρώδης, ο φονιάς των νηπίων, είχε πεθάνει εδώ και πολλά χρόνια. Και για ποιόν λόγο τον ήλεγχε ο Ιωάννης; Γιατί έχοντας απομακρύνει τη νόμιμη γυναίκα του ο Ηρώδης, δηλαδή την κόρη του βασιλιά Αρέτα, συνήψε παράνομο δεσμό με την Ηρωδιάδα, τη γυναίκα του αδελφού του Φιλίππου. Γιατί είχε τη δυνατότητα, σύμφωνα με τον μωσαϊκό νόμο, αν εκείνη

ήταν άτεκνη, να την νυμφευθεί, για να αναστηθεί απόγονος στον αδελφό του. Παντελώς, όμως, απαγορευόταν, εφ' όσον είχε μια κόρη, την συνωνόματη Ηρωδιάδα, το γέννημα της οχιάς, το διαβολικό όργανο του δικού της αφανισμού. Εύλογος, λοιπόν,ο έλεγχος του Ιωάννου. Και έλεγχος όχι υβριστικός, αλλά συμβουλευτικός, χωρίς να δημιουργεί τραύματα, αλλά απεναντίας, να θεραπεύει πληγές. Γιατί, τι λέει; «Δεν σου επιτρέπεται να την έχεις». Τον επαναφέρει στην τάξη της θείας νομοθεσίας, μιλώντας κάπως έτσι: «Δες και πληροφορήσου με ακρίβεια, για το τι σου παραγγέλλει ο μωσαϊκός νόμος. « Εαν μένουν μαζί δύο αδελφοί και πεθάνει ο ένας από αυτούς χωρίς να έχει αφήσει απογόνους, δεν επιτρέπεται η χήρα του να παντρευθεί ξένον άνδρα. Θα την νυμφευθεί ο αδελφός του άνδρα της και θα την λάβει ως νόμιμη σύζυγο και το παιδί που θα γεννηθεί θα λάβει το όνομα του νεκρού και έτσι δεν θα σβήσει το ονομά του από το Ισραήλ». Αυτά σου παραγγέλλει ο νόμος. Εσύ, αντίθετα, συζείς με την γυναίκα, που έχει ήδη παιδί από τον αδελφό σου. Μη, λοιπόν, παραβείς τον κανόνα του νομοθέτου. Κι ούτε με ανόσιο αίμα να μολύνεις την βασιλική πορφύρα. Κι ούτε εσύ, που οφείλεις να αποτελείς για τους άλλους το υπόδειγμα της υποταγής στους νόμους, εμφανισθείς ως αίτιος παρανομίας στους υπηκόους σου. Κι αν πέσεις σε αυτό το παράπτωμα, δίκαια θα κριθείς, «γιατί η τιμωρία, για όσους βρίσκονται στην εξουσία, είναι άμεση».

Ο αιχμάλωτος των παθών φυλακίζει τον ελεύθερο

Β. Αυτός, όμως, κατέχοντας την εξουσία και λησμονώντας ότι υπάρχει Θεός, εξεμάνη, άναψε από θυμό και απέσεισε από πάνω του τον έλεγχο. Δεν μιμήθηκε τον Δαυΐδ, που όταν τον ήλεγξε ο προφήτης Νάθαν επί μοιχείη , εβόησε: « Αμάρτησα στον Κύριο». Και ο Κύριος για την ταπείνωσή του αυτή του συγχώρησε το αμάρτημα. Αντίθετα, όπως λέει η Αγία Γραφή, αφού συνέλαβε τον Ιωάννη, τον έδεσε και τον φυλάκισε. Αυτόν που με τον ασκητικό του βίο ζούσε την ύψιστη ελευθερία, τον δέσμευσε ο αιχμάλωτος στο πάθος της ασελγείας. Έδεσε τον απελευθερωμένο από κάθε εμπαθή σχέση ο ήδη δεσμευμένος στη γοητεία της ακολασίας. Έβαλε στη φυλακή τον φύλακα και κήρυκα της Εκκλησίας ο κατάδικος για την πράξη της ακαθαρσίας. « Εξ αιτίας της Ηρωδιάδας, της γυναίκας του αδελφού του Φιλίππου». Για την Ηρωδιάδα, την όμοια στους τρόπους με την Δαλιδά και συνεργό του διαβόλου. Γιατί αυτή, τον συγκοιταζόμενο μαζί της, μάλλον δε παράνομο εραστή της, τον εξώθησε σε μανία κατά του Ιωάννου. Δεν ανέχομαι λέει, να είμαι βασίλισσα και να χλευάζομαι από το παιδί του Ζαχαρίου. Καθήλωσε στη φυλακή τη γλώσσα, που με στηλιτεύει. Σκότωσε όσο πιο γρήγορα γίνεται με ξίφος αυτόν, που με λόγια σαν βέλη μου πληγώνει την ψυχή. «Και θέλοντας να τον σκοτώσει φοβήθηκε τον όχλο, γιατί θεωρούσε τον Ιωάννη ως προφήτη». Και συμβαίνει, όταν θέλουν οι άρχοντες να πράξουν κάτι παράνομο, να

μην κάνουν ευθύς αμέσως την ορμητική τους διάθεση πράξη, αλλά αναβάλλουν από ντροπή και φόβο στον λαό και καραδοκούν, πότε θα βρεθεί η κατάλληλη ευκαιρία να ξεχύσουν τη μοχθηρία τους.

Οι ρίζες της ανομίας καρποφορούν

1Β. «Στη γιορτή των γενεθλίων του Ηρώδη, ανάμεσα στους καλεσμένους, χόρεψε η κόρη της Ηρωδιάδας και άρεσε στον Ηρώδη, γι’ αυτό και της υποσχέθηκε με όρκο, πως θα της χαρίσει, ο,τι κι αν του ζητήσει». Κι εκείνη την ημέρα, που όφειλε να αναπέμπει δοξολογία στο Θεό, που τον οδήγησε στο φως αυτής της ζωής, εκείνος προτίμησε το έργο του σκότους. Γιατί η περίσταση εκείνη ήταν ευκαιρία για χαρά πνευματική και όχι για χορό και μάλιστα γυναικώδη ενώπιον ανδρών. Και ποιό το αποτέλεσμα; Ο όρκος. Και από τον όρκο; Ο φόνος. Ξερρίζωσε τις ρίζες της κακίας και δεν θα βλαστήσει καρπός ανομίας. Άν, όμως, φυτρώσουν οι πρώτες, ασφαλώς και θα αποδώσουν τους καρπούς τους. «Χόρεψε η κόρη της Ηρωδιάδας εν μέσω των καλεσμένων και άρεσε στον Ηρώδη». Και σε τι άλλο μπορούσε να έχει εκπαιδευθεί από την μητέρα της η πρόξενος της πορνείας κόρη από το να χορεύει αδιάντροπα και μάλιστα με τέτοια τέχνη και επιτήδευση στο χορό, ώστε να αρέσει στον Ηρώδη; Γι’ αυτό και εκείνος με όρκο δέθηκε να της χαρίσει, ο,τι του ζητήσει. Σε τέτοιο βαθμό φθάνει η προπέτεια αυτών, που βακχικά οργιάζουν στα πάθη της ατιμίας, ώστε να αποφαίνονται απερίσκεπτα για οποιοδήποτε πράγμα έρχεται στο νου τους. Και αυτή δασκαλεμένη άριστα από την μητέρα της άδραξε την ευκαιρία για τον αποτροπιαστικό θάνατο, που από καιρό πάσχιζε να πραγματοποιήσει η Ηρωδιάδα, η μάννα της οχιάς. Και … εράσει το ξίφος τον ιερό τράχηλο του Προδρόμου, αλλά διαπραγματεύθηκες να σου δοθεί η αγία κεφαλή και επί πίνακι. Ώ ακόλαστη και θηριωδέστερη και από την Ιεζάβελ_

Συμπόσιο ανόσιο

1Β. «Και λυπήθηκε, λέει το Ευαγγέλιο, ο βασιλιάς. Επειδή, όμως, είχε ορκισθεί και για να μην εκτεθεί στους καλεσμένους, έδωσε εντολή να της δοθεί η κεφαλή. Και έστειλε και αποκεφάλισε τον Ιωάννη στη φυλακή. Και μεταφέρθηκε επί πίνακι η κεφαλή του Προδρόμου και δόθηκε στην κόρη, κι αυτή με τη σειρά της την έδωσε στην μητέρα της». Φοβερός καρπός διαβολικής προμελέτης. Ποιός τόλμησε να καταφέρει κατά της θείας κεφαλής θανατηφόρο ξίφος; Ο δεύτερος Δωήκ, ο άνομος υπηρέτης, που δεν μιμήθηκε εκείνους, που με φρόνηση αντιτάχθηκαν στον βασιλέα Σαούλ, όταν αυτός έδωσε διαταγή να φονεύσουν τους προφήτες του Θεού. «Και προσφέρθηκε, λέει η Γραφή, η κεφαλή επί πίνακι». Πως να χαρακτηρίσουμε αυτό το γεύμα; Συμπόσιο ή φονευτήριο; Και πως να ονομάσουμε αυτούς τους καλεσμένους; Συνδαιτυμόνες ή έκδοτους στη μέθη; Ώ φοβερό θέαμα_ Πονηρό όραμα_ Εκεί παρετίθετο όρνιθα ως γεύμα, εδώ προσφερόταν προφητική κεφαλή.

Εκεί κερνούσαν καθαρό οίνο, εδώ κρουνηδόν έρρεε το αίμα του δικαίου. Φοβερή η αγγελία και φρικτή η αφήγηση «Και δόθηκε στην κόρη, κι αυτή με τη σειρά της την έδωσε στην μητέρα της». Αλλοίμονο, τι ατόπημα_ Η ατίμητη κάρα, η αγνή και άψαυστος και στους αγγέλους σεβάσμια, για μια άτιμη πράξη προσφέρθηκε στη μιαρή και βέβηλο κόρη. Και την έδωσε στην μητέρα της σαν να παρέθετε γεύμα σ' αυτήν, που οργίαζε από την μανιώδη επιθυμία του θανάτου του προφήτου. Σαν να της έλεγε: Φάγε, μητέρα, τις σάρκες αυτού που έζησε ως άσαρκος. Πιές το αίμα αυτού που θυσίασε το αίμα του στην άσκηση. Τώρα πια ασφαλίσαμε μια για πάντα το στόμα εκείνου, που μας στηλίτευε.

Η εικόνα της ταφής

1Β. «Και ήλθαν, συνεχίζει το Ευαγγέλιο, οι μαθητές του και πήραν το σώμα και το ενταφίασαν». Πρόσεξε, σε παρακαλώ, συ ο φιλομαθής, αγιογραφημένη την εικόνα του ενταφιασμού του δικαίου, και τους μεν εικονομάχους μη σταματήσεις να επιπλήττεις ως εχθρούς της αληθείας, συ δε μελετώντας την ιστορία με καθαρότητα αποκόμισε την ωφέλεια. Δες, πως σύρεται ο άγιος από την φυλακή σιδηροδέσμιος. Πως ο αποτρόπαιος δήμιος προτείνει απάνθρωπα το ξίφος κατά της ιεράς κεφαλής. Πως μετά την αποτομή η μυρόβλυτη κάρα προσφέρεται στην μανιασμένη από όργια Ηρωδιάδα. Και δες, πως θάπτεται το ιερό σώμα από τα χέρια των μαθητών του, που τον παραστέκουν ολογυρίς με θερμά δάκρυα και βαθύ πόνο ψυχής. Και άλλος μεν εναγκαλίζεται τα πόδια του Αγίου, άλλος πασχίζει να συναρμόσει την κεφαλή με το υπόλοιπο σκήνωμα, ενώ κάποιος τρίτος θυμιάζει και ψάλλει την νεκρώσιμη ακολουθία. Εκεί βρίσκομαι κι εγώ, ακροατές, με τα μάτια της ψυχής μου και βλέπω την ταφή του δικαίου να γίνεται με ειρήνη, όπως αναφέρεται στην Γραφή. Θεωρώ το αγγελικό εκείνο πρόσωπο, που οι οφθαλμοί του σαν δύο φωστήρες βασίλεψαν και που η όψη του αντιφέγγιζε την ακτινοβολία της Χάριτος. Δεν αναπνέει της πρόσκαιρης ζωής την ζωτική ενέργεια, αλλά κατ' εξοχήν αναπνέει της Θείας Χάριτος την ευωδία. Ασπάζομαι εκείνες τις ιερές χείρες, που η αφή τους στάθηκε ανέπαφη από την αμαρτία και που ο δάκτυλός τους καθυπέδειξε στους ανθρώπους Αυτόν, που πήρε πάνω Του την αμαρτία του κόσμου. Προσκυνώ τους ωραίους εκείνους πόδας του ευαγγελιζομένου τα αγαθά στους ανθρώπους, του Προδρόμου, που προευτρέπισε την οδό της παρουσίας του Κυρίου. Άς μου παραχωρηθεί για προσκύνηση και η τιμία άλυσις, που μ' αυτήν κρατήθηκε δέσμιος ο πολυτίμητος ανάμεσα στους ανθρώπους άγγελος. Άς μου δοθεί και το ιερό εκείνο πινάκιο, που πάνω του κατατέθηκε η πανσεβάσμια κάρα, η πολυτιμότερη και από τον χρυσό. Και ούτε την μάχαιρα του στυγνού φονιά, που διαπέρασε τον ιερό τράχηλο, αν εύρισκα, θα άφηνα απροσκύνητη και ούτε το χώμα, αν τύχαινε να βρω, όπου εφυλακίσθηκε ο θησαυρός, θα δίσταζα να καταφιλήσω, με την βεβαιότητα ότι θα μου μεταγγίσει Χάρη. Μακαριστέ τάφε και

άπικρη πέτρα, που κρατάς μέσα σου κλεισμένο το τρισευλογημένο εκείνο σκήνωμα, πολυτιμότερο από πολλά σμαράγδια και μαργαριτάρια. Εκεί, λοιπόν, παρευρισκόταν ορατώς όλη η ομήγυρις των μαθητών και αοράτως πλήθος αγγελικών δυνάμεων, που εγκωμίαζαν, τιμούσαν, ανύψωναν στον ουρανό και μετέφεραν στην αιώνια χαρά αυτόν, τον ένσαρκο άγγελο, τον γνήσιο φίλο του Κυρίου, τον νυμφαγωγό του νυμφίου, τον άσβεστο λύχνο του αρρήτου φωτός, την ζωντανή φωνή του Θεού Λόγου, τον υπεράνω των προφητών και μεγαλύτερο όλων των ανθρώπων. Τέτοια, λοιπόν, όπως ειπώθηκε, ειρηνική, υπήρξε η ταφή του δικαίου, πρόξενος αγαλλιάσεως και σωτηρίας στον κόσμο.

Η εικόνα της ταφής

1Β. «Και ήλθαν, συνεχίζει το Ευαγγέλιο, οι μαθητές του και πήραν το σώμα και το ενταφίασαν». Πρόσεξε, σε παρακαλώ, συ ο φιλομαθής, αγιογραφημένη την εικόνα του ενταφιασμού του δικαίου, και τους μεν εικονομάχους μη σταματήσεις να επιπλήττεις ως εχθρούς της αληθείας, συ δε μελετώντας την ιστορία με καθαρότητα αποκόμισε την ωφέλεια. Δες, πως σύρεται ο άγιος από την φυλακή σιδηροδέσμιος. Πως ο αποτρόπαιος δήμιος προτείνει απάνθρωπα το ξίφος κατά της ιεράς κεφαλής. Πως μετά την αποτομή η μυρόβλυτη κάρα προσφέρεται στην μανιασμένη από όργια Ηρωδιάδα. Και δες, πως θάπτεται το ιερό σώμα από τα χέρια των μαθητών του, που τον παραστέκουν ολογυρίς με θερμά δάκρυα και βαθύ πόνο ψυχής. Και άλλος μεν εναγκαλίζεται τα πόδια του Αγίου, άλλος πασχίζει να συναρμόσει την κεφαλή με το υπόλοιπο σκήνωμα, ενώ κάποιος τρίτος θυμιάζει και ψάλλει την νεκρώσιμη ακολουθία. Εκεί βρίσκομαι κι εγώ, ακροατές, με τα μάτια της ψυχής μου και βλέπω την ταφή του δικαίου να γίνεται με ειρήνη, όπως αναφέρεται στην Γραφή. Θεωρώ το αγγελικό εκείνο πρόσωπο, που οι οφθαλμοί του σαν δύο φωστήρες βασίλεψαν και που η όψη του αντιφέγγιζε την ακτινοβολία της Χάριτος. Δεν αναπνέει της πρόσκαιρης ζωής την ζωτική ενέργεια, αλλά κατ' εξοχήν αναπνέει της Θείας Χάριτος την ευωδία. Ασπάζομαι εκείνες τις ιερές χείρες, που η αφή τους στάθηκε ανέπαφη από την αμαρτία και που ο δάκτυλός τους καθυπέδειξε στους ανθρώπους Αυτόν, που πήρε πάνω Του την αμαρτία του κόσμου. Προσκυνώ τους ωραίους εκείνους πόδας του ευαγγελιζομένου τα αγαθά στους ανθρώπους, του Προδρόμου, που προευτρέπισε την οδό της παρουσίας του Κυρίου. Άς μου παραχωρηθεί για προσκύνηση και η τιμία άλυσις, που μ' αυτήν κρατήθηκε δέσμιος ο πολυτίμητος ανάμεσα στους ανθρώπους άγγελος. Άς μου δοθεί και το ιερό εκείνο πινάκιο, που πάνω του κατατέθηκε η πανσεβάσμια κάρα, η πολυτιμότερη και από τον χρυσό. Και ούτε την μάχαιρα του στυγνού φονιά, που διαπέρασε τον ιερό τράχηλο, αν εύρισκα, θα άφηνα απροσκύνητη και ούτε το χώμα, αν τύχαινε να βρω, όπου εφυλακίσθηκε ο θησαυρός, θα δίσταζα να καταφιλήσω, με την βεβαιότητα ότι θα μου μεταγγίσει Χάρη. Μακαριστέ τάφε και

άπικρη πέτρα, που κρατάς μέσα σου κλεισμένο το τρισευλογημένο εκείνο σκήνωμα, πολυτιμότερο από πολλά σμαράγδια και μαργαριτάρια. Εκεί, λοιπόν, παρευρισκόταν ορατώς όλη η ομήγυρις των μαθητών και αοράτως πλήθος αγγελικών δυνάμεων, που εγκωμίαζαν, τιμούσαν, ανύψωναν στον ουρανό και μετέφεραν στην αιώνια χαρά αυτόν, τον ένσαρκο άγγελο, τον γνήσιο φίλο του Κυρίου, τον νυμφαγωγό του νυμφίου, τον άσβεστο λύχνο του αρρήτου φωτός, την ζωντανή φωνή του Θεού Λόγου, τον υπεράνω των προφητών και μεγαλύτερο όλων των ανθρώπων. Τέτοια, λοιπόν, όπως ειπώθηκε, ειρηνική, υπήρξε η ταφή του δικαίου, πρόξενος αγαλλιάσεως και σωτηρίας στον κόσμο.

Ο Πρόδρομος από τους ουρανούς μας ανταμείβει

1Β. Άραγε ο παράφρων Ηρώδης διέφυγε έπειτα από όλα αυτά την δίκαιη κρίση του Θεού; (την δικαιοκρισία). Όχι βεβαια. Αντίθετα, όπως αναφέρεται, εξ αιτίας αυτού του εγκλήματος κατασφάττεται ύστερα από ανταρσία όλων των υπηκόων του. Κι αυτό συνέβη, επειδή ο Θεός συνετίζει παιδευτικά αυτούς, που πρόκειται να βασιλεύσουν στο μέλλον, ώστε να μην περιπέσουν στα ίδια εγκλήματα. Αλλά, αφού επανέλθω στο προκείμενο, ας αναβοήσω με φωνή, που αρμόζει στη σημερινή ημέρα. Ημερα ο Ιωάννης ο Πρόδρομος από τα στόματα όλων των ανθρώπων τιμάται για το ελεγκτικό του κήρυγμα και ο παράφρων Ηρώδης από όλους όσους έχουν φόβο Θεού στηλιτευόμενος επί μοιχείη περιφρονείται. Σήμερα η κεφαλή Ιωάννου του Προδρόμου προσφέρεται ως ιερό σφάγιο επί πίνακι και η μοιχαλίδα Ηρωδιάδα παρά την θέλησή της καταδικάζεται αιώνια. Σήμερα το αίμα Ιωάννου του Προδρόμου για την φύλαξη του θείου νόμου χύνεται και ο εχθρός του Προδρόμου δια της παρανομίας (με την κάκιστη διαγωγή του) δίκαια διαπομπεύεται. Σήμερα ο Ιωάννης ο Πρόδρομος για την παρρησία του προς τον Ηρώδη χάριν της δικαιοσύνης φονεύεται και οι βασιλείς της γης διδασκόμενοι να μην χωρίζονται από τις νόμιμες γυναίκες τους τον ήδη διαζευχθέντα βασιλέα απεχθάνονται. Σήμερα ο Ιωάννης ο Πρόδρομος στήνει ορόσημο πάνω στη γη και παραγγέλλει ν’ αρκείται κάθε άνθρωπος στη νόμιμη γυναίκα του και να μην προχωρεί πάρα πέρα. Σήμερα ο Ιωάννης ο Πρόδρομος κατέρχεται στον Άδη και οι νεκροί αφουγκράζονται (ευαγγελίζονται) την ανείπωτη χαρά της παρουσίας του Χριστού. Σήμερα οι ουρανοί με πανευφρόσυνη αγαλλίαση υποδέχονται τον αποκεφαλισθέντα για την δικαιοσύνη του Θεού Ιωάννη τον Πρόδρομο και οι άνθρωποι πάνω στη γη αναπέμπουν εόρτιους ύμνους. Και μου φαίνεται, πως μας παρακολουθεί από τους ουρανούς ομέγας του Κυρίου Πρόδρομος και πως θα μας ανταμείψει σαν υμνωδούς του με θεία χαρίσματα. Μεταξύ των προφητων σαν πρωϊνός διάττοντας αστέρας που καταγαύζει ανάμεσα στους αποστόλους, σαν ήλιος μεταξύ ηλίων που προλάμπει και υπερλάμπει, εν μέσω των μαρτύρων σαν ουρανός κατάκοσμος με τα άστρα των θαυμάτων, μεταξύ των δικαίων υπέρτερος

ς υπερέχων για τους πολλούς αγνες του υπέρ της δικαιοσύνης φαίνεται ψηλότερος και από τους ψηλόκορμους κέδρους του Λιβάνου αυτός που χαροποίησε σήμερα την οικουμένη. Γιατί, αν πολλοί θα χαρούν, κατά τα ευαγγελικά λόγια, με την γέννησή του, ανάλογη θα πρέπει να είναι και η πνευματική ευφροσύνη, για το μαρτύριό του, το οποίον αξιωθήκαμε να πανηγυρίσουμε όλοι εμείς, ιερείς και ερημίτες, μοναχοί και λαϊκοί, γιατί όλοι μετέχουμε στην αγαλλίαση, που μας χαρίζει η μνήμη του. Ιδιαίτερα, όμως, εμάς, που εγκαταβιώνουμε στον ιερό τούτο οίκο. Είθε να τύχουμε εκτενέστερα ακόμη των θείων πρεσβειών Του προς τον Κύριό μας Ιησού Χριστό, στον οποίον ανήκει η δόξα και το κράτος, καθώς και στον Πατέρα και το πανάγιο και ζωοποιό Πνεύμα, για σήμερα και για πάντα και αιώνια. Αμήν.

Έκδοση Ι. Μονής Γενεθλίου του Προδρόμου Καρυών Καρυστίας

Πηγές: *myriobiblos.gr – rel.gr*